

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Drobnica je naša prihodnost

TEMATSKI PARK NA KMETIJI PRI ROPET

Od priprave in načrtovanja do izvedbe

1

Domen Virant

2026

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

1. KMETIJA PRI ROPET

Kmetija pri Ropet je srednje velika družinska kmetija v Volčjem Potoku. Obdelujemo dobrih 15 ha obdelovalnih zemljišč in skrbimo za 15 ha gozda. Poleg tega imamo v okviru kmetije tudi solastniški delež v agrarni skupnosti Mala planina, kjer v poletnih mesecih na pašnikih pod Veliko planino pasemo naše krave. Ukvarjamo se z rejo kokoši nesnic in prirejo jedilnih jajc, z rejo koz molznic in prirejo senenega kozjega mleka, rejo krav dojilj in pitanjem govejih pitancev ter pridelavo krompirja, buč in nekaj zelenjave bolj za potrebe samooskrbe. Imamo tudi 0,5 ha visokodebelnega travniškega sadovnjaka, ki je namenjen za potrebe samooskrbe. Na kmetiji imamo približno 300 kokoši nesnic, 20 glav govedi, 80 koz ter 4 konje.

Na kmetiji imamo registriranih tudi več dopolnilnih dejavnosti, predelavo mleka, sadja in zelenjave ter organizacijo delavnic in tečajev, ježo živali in tematski park.

Na kmetiji je trenutno polno zaposlena 1 oseba, po vzpostavitvi tematskega parka pa načrtujemo še eno dodatno zaposlitev v okviru družine.

Kmetija je več generacijska, na kmetiji živimo 4 generacije.

Kmetija se nahaja na območju OMD, vendar je vsa kmetijska zemljišča možno obdelati strojno, oziroma se za obdelavo zemljišč ne potrebuje specializirana gorska mehanizacija.

Kmetija je vključena v ukrep KOPOP – senena pridelava, saj imamo certifikat zajamčene tradicionalne posebnosti za seneno kozje mleko.

Čreda koz molznic srnaste pasme je vključena v A-kontrolo ter v letu 2026 smo prve živali tudi vpisali v rodovniško knjigo, saj želimo izboljšati tako genetiko naše osnovne črede kot kvaliteto in količino mleka po kozi.

Za kokoši nesnice imamo na kmetiji registrirane hleve za prosto in talno rejo kokoši nesnic, pri čemer v prihodnosti načrtujemo ohranjati zgolj prosto rejo kokoši nesnic. Registrirane imamo 3 hleve.

Pri govedu prevladujejo krave dojilje (6 krav s teleti, 4 biki pitanci ter 3 telice za obnovo črede).

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Slika 1: Krave na poletni paši na planini Kisovec

V okviru kmetije imamo večino kmetijske mehanizacije potrebne za spravilo sena, varstvo rastlin in gnojenje, medtem ko najemamo usluge strojen obdelave tal, setve, baliranja in žetve.

2. ZAKAJ TEMATSKI PARK NA KMETIJI?

3

Na naši kmetiji pri Ropet v Volčjem Potoku smo že vse od mojega prevzema kmetije leta 2015, razmišljali kako bi lahko združil svojo strokovno izobrazbo in prvotni poklic (učitelj geografije in zgodovine) s samo kmetijo. Ena izmed možnosti je seveda, da svoj pedagoški duh uporabim, kar na svoji lastni kmetiji, vendar namesto poučevanja geografije in zgodovine podajam znanje o pridelavi hrane, kmetijstvu, tradiciji, itd. Tako se je porodila tudi ideja, da vzpostavimo tematski park na kmetiji, kar je tudi ena izmed možnosti, ki jih lahko opravljamo v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Na kmetiji lahko v okviru dopolnilnih dejavnosti izvajam tudi organizacijo delavnic, tečajev in ogledov kmetije, ježa živali, prevoz s kočijami, itd.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Slika 2: Skupina učencev na obisku na kmetiji pr Ropet

3. TEMATSKI PARK – ZAKONODAJA

4

Če želimo izvedeti kaj točno je tematski park, saj so predstave lahko precej različne, lahko definicijo pogledamo v SSKJ. In sicer »**TEMATSKI PARK**« parkovna ureditev, namenjena in prilagojena posebni vsebini, ki ji določa naravo, način oblikovanja, opreme in dostopnosti, pogosto neposredno navezana na javni objekt, npr. botanični, šolski, živalski vrt, spominski park.

Uradna definicija tematskega parka nikjer ne omenja tudi prikaz posamezne tematike s področja kmetijstva. Naš tematski park na temo drobnice bi lahko prištel med živalske vrtove.

Za registracijo dopolnilne dejavnosti tematski park ter izobraževanje in izvajanje delavnic mora vsaka kmetija upoštevati splošne pogoje, ki so:

- Na kmetiji se lahko opravlja več vrst DD, za isto vrsto DD se lahko določi samo en nosilec DD (nosilec DD na kmetiji je lahko nosilec kmetije ali član kmetije, ki ima za opravljanje DD na kmetiji soglasje nosilca kmetije).
- DD na kmetiji lahko poleg nosilca DD izvajajo tudi nosilec kmetije, člani kmetije, zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v RKG, in osebe, ki opravljajo delo, ki ni opredeljeno kot zaposlovanje na črno.
- DD na kmetiji se opravlja za nedoločen čas, razen sezonske DD na kmetiji, ki se lahko opravlja največ 6 mesecev neprekinjeno. Letni dohodek iz DD na kmetiji ne sme presegati 3 povprečnih letnih plač na zaposlenega v RS v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi pa 5 takih plač.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

- Nosilec DD na kmetiji mora najkasneje do 31. marca vsako leto upravni enoti sporočiti podatek o letnem dohodku iz DD na kmetiji
- Na kmetiji se ne sme opravljati posamezna vrsta DD, če je nosilec ali član kmetije s. p., registriran za istovrstno dejavnost, ali zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za istovrstno dejavnost.
- DD na kmetiji se lahko začne opravljati po dokončnosti dovoljenja, ki ga mora nosilec DD na kmetiji pridobiti pred začetkom opravljanja DD, in ko so izpolnjeni vsi pogoji, ki jih za začetek opravljanja posamezne DD določajo področni predpisi (določeni pogoji iz Uredbe morajo biti izpolnjeni pred oddajo vloge za pridobitev dovoljenja). (vir: https://rkg.gov.si/razno/portal_documents/DopDej/Dopolnilne_dejavnosti_in_pogoji_za_njihovo_opravljanje.pdf)

Te splošne pogoje mora upoštevati vsaka kmetije, ne glede na to s katero vrsto in obliko dopolnilne dejavnosti na kmetiji se ukvarja, oziroma koliko dopolnilnih dejavnosti ime registriranih.

Posebej pa veljajo za dopolnilno dejavnost tematski park še dodatni pogoji. Tematski parki imajo šifro dejavnosti (SKD 93.210 Dejavnost zabaviščnih parkov) in za opravljanje te dejavnosti na kmetiji je potrebno imeti vsaj 1ha PKP(primerljivih kmetijskih površin, 1ha travnikov ali 0,5 ha njiv, ali 0,25 ha trajnih nasadov), v kolikor pa je tematski park povezan s čebelarstvom pa je potrebno imeti na kmetiji vsaj 10 čebeljih družin. Dejavnost tematskega parka na kmetiji se lahko izvaja na zemljiščih, ki so od sedeža kmetiji oddaljeni max. 3 km ravne zračne linije. Tematski park je lahko tudi v prostorih ki so povezani z osnovno in dopolnilnimi dejavnostmi na kmetiji. Mora pa biti tematski park, ki se izvaja v okviru dopolnilnih dejavnosti tudi povezan z osnovno kmetijsko dejavnostjo na kmetiji ali njenimi dopolnilnimi dejavnostmi. V našem primeru bomo postavili tematski park na temo drobnice, saj se v okviru primarne kmetijske pridelave ukvarjamo z rejo koz molznic.

Tematski park pa pridobi na svojem pomenu in seveda tudi na smiselnosti in večji uporabnosti za obiskovalce, če v njen izvajaš tudi vodene ogleda, izobraževanje in izvajaš morebitne delavnice. Za to je potrebno imeti registrirano dodatno dopolnilno dejavnosti in sicer organiziranje delavnic in tečajev (SKD Drugje nerazverščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje), za to pa je potrebno upoštevati še nekatere druge pogoje in sicer delavnice lahko izvajaš tudi izven kmetije ali tematskega parka na območju lokalnega trga. Je pa potrebno za to obliko dopolnilne dejavnosti imeti tudi ustrezno izobrazbo, kar je seveda razumljivo. Zahtevana je srednja strokovna izobrazba s področja kmetijstva oziroma gozdarstva ali NPK s tega področja ali mojstrski izpit s tega področja ali izobrazba, pridobljena po študijskih programih prve stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki ustreza izobrazbi najmanj prve stopnje. Mislim, da obe dopolnilni dejavnosti

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

smiselno dopolnjujeta ena drugo in se med seboj povezujeta. Vsako znanje je pristnejše, če lahko vidiš nekaj tudi s svojimi lastnimi očmi in vsaka žival ali predmet dobi večji pomen, če o tej stvari še slišiš kaj ter pridobiš nekaj več informacij.

Slika 3: Delavnica na kmetiji pri Ropet

6

4. KAJ JE TEMATSKI PARK NA KMETIJI?

Kot že omenjeno uradnih tematskih parkov na kmetiji je zelo malo v Sloveniji, na območju LAS-a Srce Slovenije pa sploh ne. Tematski park je potrebno ločiti od turistične kmetije ali kmetije, ki ponuja možnost obiska skupin otrok in ogled. Tematski park na kmetiji je postavitvev, ki je bolj ciljno usmerjena na neko področje in temo, katero želiš predstaviti in predati znanje o njej. Turističnih kmetij je veliko in tudi kar nekaj kmetij ponuja možnost ogleda kmetije in obisk. Najboljši približek tematskemu parku na kmetiji je učna kmetija. Želel sem pridobiti definicijo in s tem ponazoriti kaj je to turistična kmetija, kaj učne kmetija in kaj tematski park na kmetiji. Vendar uradne definiciji nimamo niti za turistično kmetijo, niti za učno kmetijo. V SSKJ je zgolj definicija izletniške kmetije.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Izletniška kmetija je turistična kmetija, ki gostom nudi gostinske storitve in ima lahko največ 60 sedežev v objektu, največ 60 sedežev pred objektom in lahko sprejme največ 60 gostov naenkrat (ang. Excursion farm).

Ponuja pa razlago in definicijo učne kmetije umetna inteligenca ali chatGPT.

»Učna kmetija« je posebna vrsta kmetije, kjer se poleg običajne pridelave hrane izvajajo tudi izobraževalne dejavnosti. Namenjena je temu, da ljudje – predvsem otroci, učenci in obiskovalci spoznajo življenje na kmetiji, naravo in trajnostno pridelavo hrane. Na učni kmetiji se spoznava domače živali (hranjenje, nega), uči o rastlinah in pridelavi hrane, sodeluje pri kmečkih opravilih, izvajajo

delavnice o zdravi prehrani in naravi ter se predstavljajo tradicionalna kmečka znanja. Namenjena je vrtcem, šolam v obliki naravoslovnih dni ali ekskurzij ter družinam in posameznikom, ki jih zanima narava, samooskrba in življenje na podeželju. Učne kmetije pomagajo povezovati ljudi z naravo, razumeti od kod prihaja hrana in spodbuja spoštovanje do okolja in živali. (Razlaga povzeta po chatGPT)

Slika 4: Primer tematskega parka na kmetiji (vir: chatGPT)

Slika 5: Primer tematskega parka na kmetiji (vir: chatGPT)

Tematski park na kmetiji je kmetija, ki je urejena kot doživljajski prostor z določeno temo, kjer se obiskovalci ne le učijo, ampak tudi zabavajo in aktivno sodelujejo. V tematskem parku na kmetiji si lahko ogleduješ živali in jih tudi pobožaš, sodeluješ v tematskih delavnicah (npr. sirarstvo, peka kruha,...) rešuješ naloge ali greš na »lov za zakladom«, uporabljaš igrala in druge zabavne vsebine ter spoznavaš življenje na kmetiji skozi igro. Tematski parki na kmetiji so namenjeni, da privabijo obiskovalce na podeželje, da se lahko

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

družijo in zabavajo na podeželju ter ponujajo družinam zanimiv izlet. (povzeto po definiciji chatGPT)

Slika 6: Primer tematskega parka na kmetiji (vir: chatGPT).

Torej glavna razlika med učno kmetijo in tematskim parkom na kmetiji je v tem, da je pri učnih kmetijah poudarke na učenju in izobraževanju, pri tematskem parku pa je večji poudarek na doživetju, določeni zgodbi in zabavi, pri čemer je pomemben vidik tudi izobraževanje.

5. JE TEMATSKI PARK DOBRA ODLOČITEV ZA NAŠO KMETIJO?

8

Preden pa se kmetija odloči ali bi na svoji kmetiji uredila tematski park ter s tem dopolnila svojo ponudbo in dejavnosti pa mislim, da je dobro, da si naredi SWOT analizo, saj tako vidiš ali je tematski park res tisto kar dotična kmetija potrebuje, oziroma želi. Odločitev za postavitve in ureditev tematskega parka mora biti usklajena v okviru družine. Ob tem pa moramo upoštevati tudi morebitne nevarnosti in slabosti tovrstne odločitve, saj vedno lahko naletimo tudi na kakšno oviro.

PREDNOSTI

- Dodatna dejavnost na kmetiji, s tem dodatni prihodek;
- Odlična priložnost zaposlitve v primeru pedagoške izobrazbe in s tem povezava strokovne izobrazbe in primarne kmetijske dejavnosti;
- Stalno urejen prostor in infrastruktura za sprejem gostov in obiskovalcev kmetije (skupine, vrtci, šole);
- Tema in vsebina, ki jo tematski park predstavlja, ostane pri

SLABOSTI

- Problem časovnega prekrivanja in organiziranje dejavnosti tematskega parka ter primarne kmetijske pridelava na kmetiji;
- Obiskovalci na kmetiji, posledično manj miru ter zasebnosti;
- za postavitve potrebuješ zemljišča ustrezne kategorije (postopki sprejemanja OPN);

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

obiskovalcih trajnejša in lažje razumljiva.	- Potrebna dodatna investicijska sredstva za ureditev tematskega parka.
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
- Možnosti za večjo prodajo izdelkov primarne kmetijske pridelave ali predelave; - Boljše povezovanje z lokalnim okoljem, boljši odnosi, morebiti pomoč na kmetiji; - Dodatna možnost zaposlitve za člana kmetije; - Redni obiski šol in vrtcev; - Večja prepoznavnost kmetije in dejavnosti s katero se kmetija ukvarja; - Možnost nadgradnje tematskega parka v turizem na kmetiji z dodano gostinsko ali nastanitveno ponudbo; - Možnost do registracije dodatnih dopolnilnih dejavnosti.	- Morebitne poškodbe ali bolezni, ki jim lahko obiskovalci tematskega parka prinesejo na kmetijo; - Z večjo uspešnostjo tematskega parka, se lahko zanemarja ali zmanjša osnovna dejavnost na kmetiji; - Tematski park ni prepoznan, oziroma preslabo obiskovan in se investicija ne povrne;

9

Iz tabele je razvidno, da tematski park na kmetiji predstavlja več prednosti in ponuja več priložnosti, kot je na drugi strani lahko slabosti ali nevarnosti. Dobro je, da dobimo res celostno sliko, saj se bomo le tako lahko lotili projekta smotrno in tudi trajnostno. Tematski park tako lahko omogoča dodatno zaposlitev na kmetiji, oziroma lahko predstavlja dodatne vir sredstev ob ohranjanju obstoječe primarne kmetijske pridelave. Sam sem zagovornik, da je dobro, da vsaka kmetija ohrani vsaj eno osnovno ali primarno kmetijski pridelavo, četudi se kasneje usmeri v turizem, izobraževanje, ipd., saj le tako ohrani res pristen stik s kmetijsko pridelavo ter bolj učinkovito ohranja in prenaša naprej svoje znanje. Postavitev tematskega parka ti omogoča, da lahko sprejmeš več različnih skupin in jim ponudiš predstavitev teme, kar v našem primeru na področju drobnice tudi načrtujemo.

Slabost tematskega parka je zagotovo to, da za to potrebuješ nek dodatne prostor ali zemljišče na kmetiji. V kolikor ne moreš tematski park zasnovati v okviru obstoječih objektov, ga moraš zasnovati na zemljišču, zato pa je potrebna sprememba OPN, oziroma ustrezna kategorija zemljišča, na katerem lahko gradiš objekte in pomožno infrastrukturo povezano s tematskim parkom. Na naši kmetiji, je bilo ravno to problem, da smo idejo začeli razvijati že daljnega leta 2015, pa smo šele sedaj v letu 2026 pred dejansko realizacijo. Vsak tematski park zahteva dodatne finančne vložke, zato je

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

načrtovanje potrebno izvesti še toliko bolj premišljeno, saj prostore in urejeno infrastrukturo, pogosto težko uporabljati več funkcionalno. V kolikor želiš, da tematski park živi in da se znanje o tem kar ga sestavlja pride do čim večjega števila ljudi je potrebno tematski park odpreti širši množici ter organiziranim skupinam. Le to pa vsekakor pomeni, da ima družina na kmetiji nekoliko manj zasebnosti ter manj miru, saj vemo, da so tovrstne aktivnosti najbolj pogosto obiskane ob vikendih, praznikih, oziroma popoldnevih.

Vidim veliko priložnosti v tematskem parku. Tematski park lahko pomaga pri večji prepoznavnosti kmetije in lažji prodaji pridelkov in izdelkov kmetije. Mislim, da je tudi dobra začetna stopnja, oziroma preizkus, če kmetija razmišlja o gostinski ali nastanitveni dopolnilni dejavnosti. Tematski park je lahko tudi prostor druženja in srečevanja lokalnega prebivalstva, zato lahko taka obogatitev lokalnega prostora prinese tudi več druženja in povezovanja v lokalnem okolju.

Med nevarnostmi bi izpostavil predvsem to, kaj pomeni finančna investicija za kmetijo v kolikor tematski park na kmetiji ne prinese zelenih učinkov v smislu obiskovalcev ter prihodkov. Načrtovanje parka je zato pomembno tudi v kakšnem obsega načrtujemo osnovno investicijo in kaj bi pomenilo, če se nam plani ne bi izšli. Menim, da moramo biti pri izgradnji/postavitvi tematskega parka dovolj previdni, da le ta ne ogrozi finančnega stanja kmetije. Ena izmed nevarnosti pa je tudi, da se kmet preveč posveti delovanju tematskega parka in začne postopno opuščati primarno kmetijsko pridelavo. Sam vidim kmetijo kot prostor, ki je namenjen pridelavi hrani, ostale dejavnosti (npr. tematski park) pa lahko to ponudbo obogatijo, oziroma dodajo nekaj dodane vrednosti pridelkom in proizvodom kmetije.

10

6. OD IDEJE DO NAČRTOVANJA IN...ODPRTJA

Mi želimo na kmetiji postaviti tematski park, zato je zelo pomembno upoštevati vsa dejstva in informacije o tem kaj sploh tematski park je. Pri pripravi sem dobro upošteval tudi ugotovitve SWOT analize.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Tema našega tematskega parka bo »Drobnica«. Na kmetiji trenutno imamo zgolj koze, vendar pa bomo pripeljali za potrebo izvedbe tematskega parka tudi nekaj ovc. V tematskem parku želimo prikazati naše avtohtone in tradicionalne pasme drobnice ob tem pa dodati in predstaviti tudi informacije, o samih pasmah, oziroma zakaj je posamezna pasma pomembna za slovenski prostor in naše okolje ter kaj vse nam nudi. Predvsem želim dati nekoliko večji poudarek na kozjem mleku, katero je res blagodejno in v slovenskem prostoru premalo cenjeno. Na žalost nimamo v slovenskem prostoru neke večje mlekarne, ki bi se ukvarjala z odkupom kozjega mleka, saj mlekarne ne vidijo tržnega potenciala za prodajo kozjega mleka ter izdelkov iz kozjega mleka. S tematskim parkom bi lahko pri obiskovalcih, predvsem otrocih, vzpodbudili radovednost in željo po tem, da poskusijo tudi izdelke iz drobnice.

Najprej je bilo potrebno spremeniti namensko rabo zemljišča, ki omogoča postavitev tematskega parka, saj smo za lokacijo izbrali zemljišče, ki je imelo namensko raba kmetijska zemljišča. Ideja za tematski park se je porodila že leta 2015 ob prevzemu kmetije in je bil ustrezen OPN sprejet šele konec leta 2024. Nato je bilo potrebno pridobiti še kulturno-varstveno soglasje, saj kmetija leži na vplivnem območju Arboretuma Volčji Potok.

Po uspešno pridobljenih dokumentov ter uspešno registrirani dopolnilni dejavnosti na kmetiji, lahko začnemo načrtovati kaj vse bo park ponujal.

Slika 7: Idejna postavitev tematskega parka

11

Odločili smo se, da bomo uredili začasna zavetja za živali – drobnico ter del ogrado postavili iz montažnih panelov, katere bomo po potrebi lahko sestavljali ter morebiti prestavljali. Tematski park bo postavljen in zgrajen tako, da se ga bo dalo pospraviti, oziroma prestaviti po potrebi, saj bo večina obiskovalcev parka v času pomladi – jesen. V zimskem času bo park verjetno manj zanimiv za obiskovanje.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Slika 8: Primer zavetja kože in ovce.

Slika 9: Primer premičnih ograd za ograditev ovc in koz v tematskem parku v času izvedbe delavnih in ogledov.

Za potrebe predstavitev pasem, uporabnost ovc in koz bomo podprli tudi s premičnimi opisnimi tablami. Table bodo namenjene predstaviti naših avtohtonih in tradicionalnih pasem ovc in koz, ki bodo tudi v ogradah. Pomembno se mi zdi pa predstaviti in tudi omeniti vse produkte, ki nam jih daje drobnica (mleko, meso, volna).

Pri predstavitvi kako naj bi tematski park izgledal pa je omenjena tudi druga funkcija tematskih parkov. Se pravi, da je funkcija tematskega parka tudi zabavna, oziroma razvedrilna in ne zgolj izobraževalna.

Odločili smo se, da postavimo igralni poligon za kozličke, v katerega bi bilo moč tudi vstopiti in bi imeli obiskovalci tematskega parka možnost, da kozličke tudi pobožajo in se z njimi igrajo. Kozlički so zelo družabne in igrive živali. Z premičnim igralnim poligonom bi v

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

spomladanskem času dodatno popestrili tematski park in verjamem, da spodbudili obiskovalci k večjemu obisku.

Slika 10: Primer igralnega poligona za kozličke.

Za načrtovanje pa sem si poskušal ogledati tudi primere dobrih praks, oziroma primere dobre prakse.

Kot sem že omenil sem ob raziskovanju in pregledovanju stanja v Sloveniji ugotovil, da večina kmetij v Sloveniji je bolj učnih kmetij, oziroma kmetij, ki ponujajo ogled na kmetijah, oziroma organizirajo delavnice na kmetiji, medtem ko je tematskih parkov malo, oziroma jih tako ne oglašujejo ali naslavljajo. Navajam nekaj primerov kmetij, ki bi lahko bile smatrane kot tematski park na kmetiji, oziroma gre za nek približek temu. Ni nujno, da tudi sami tako vidijo svojo kmetijo.

Otvoritev tematskega parka načrtujemo za leto 2027 – pomlad. Takrat bomo dali možnost obiskovalcem in skupinam, da si ogledajo tematski park, oziroma da pripravimo za njih voden sprehod in predstavitev drobnice.

Vsekakor si pa do odprtja moram odgovoriti še na vprašanje ali bo tematski park odprt zgolj za zaključene skupine, šole in vrtce ali bomo tematski park odprli mimoidočim obiskovalcem. Glede na to, da se nahajamo v bližini Arboretuma Volčji Potok bi bila to verjetno smiselna odločitev. Ob tem pa bomo vsem prebivalkam območja LAS Srce Slovenije omogočili vpogled v drobnico in poskrbeli za sproščen obisk ter ogled in druženje z živalmi.

7. PRIMERI DOBRIH PRAKS

Pri pregledovanju spletnih strani kmetij v Sloveniji in tujini sem prišel do zaključka, da v Sloveniji je še vedno najbolj pogosta turistična oblika kmetije, kmetija ki ponuja nastanitve. Nekaj od teh kmetij ponujajo tudi obroke, oziroma se ukvarjajo z gostinsko dejavnostjo. Po pregledovanju spletnih strani kmetij sem presenečeno ugotovil, da se kar veliko kmetij ukvarja

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

z izvajanjem ogledov, delavnic in dogodkov na kmetiji, predvsem v vzhodnem delu Slovenije. Na območju LAS Srce Slovenije je teh kmetij nekoliko manj, zato vidim na tem področju še veliko možnosti in potenciala za razvoj. Po pregledovanju spletnih strani kmetij po EU in širom sveta pa ugotavljam, da je veliko več kmetij, ki jih lahko uvrščamo med tematske parke, oziroma imajo urejene v okviru tematsko- zabaviščne parke. Tudi na tem področju ima Slovenije še veliko možnosti za razvoj in nadgradnjo in seveda tudi območje LAS Srce Slovenije. Med podatki nisem našel, da bi imela katera kmetija na območju LAS Srce Slovenije urejen tematski park, zato bo ta tematski park na temo drobnice na naši kmetiji prvi. Pregledal sem kar nekaj primerov dobrih praks in ugotovil na kaj moram biti pri postavitvi še posebej pozoren. Ne smem slediti zgolj izobraževalni funkciji prostora, ampak mora biti poudarek tudi na zabavi in aktivnostih. V kolikor bom to upošteval verjamem, da bo park obiskan, ob tem pa se bo znanje o drobnici razširilo med ljudmi.

Spodaj je na kratko opisanih in omenjenih zgolj nekaj kmetij, predvsem da si lahko sami ustvariti podobo o razlikah med tematskim parkom in učnimi kmetijami.

- **Ekokmetija Kršinar**

Lokacija: Topol pri Medvodah, Medvode

Na kmetiji se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem. Imajo certificirano prirejo senenega mesa. Ukvarjajo se z rejo koz, govedi – cike, kokoši, imajo tudi večje število čebeljih panjev. Na kmetiji domuje tudi avtohtona pasma prašičev – krškopoljski prašič. Poleg tega imajo večje površine travniških sadovnjakov in v njih pridelujejo sadje. Poleg primarne kmetijske dejavnosti pa se ukvarjajo tudi z izvajanjem delavnic in ogledov na učni kmetiji, kjer so uredili tudi izobraževalno učni poligon.

Slika 11: Učna kmetija Kršinar. vir: <https://seneno.si/nase-zgodbe/ekoloska-kmetija-krsinar/>.

- **Učna kmetija Brezovica**

Lokacija: Brezovica pri Predgradu, Kočevje

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Slika 12: vir: <https://www.ukb.si/>

Na kmetiji se ukvarjajo s pridelavo zelišč, sadja, predvsem so usmerjeni v pridelavo lupinarjev. Na kmetiji omogočajo ogled kmetij že sedaj, v letu 2027 pa se bodo lotili tudi organizacije in izvedbe doživetij na kmetiji. V svojih doživetjih bodo ponujali spoznavanje zelišč, lupinarjev in sadnega drevja, sodelovanje pri enostavnih kmečkih opravilih, predstavili trajnostni način pridelave ter obiskovalcem na podlagi praktične izkušnje in sodelovanja predstaviti in prikazati znanje in vedenja o naravnih procesih skozi letne čase ter kmetijske panoge s katerimi se ukvarjajo.

Slika 13: vir: <https://www.ukb.si/>

- **Domačija Vesel – Vesela doživetja**
Lokacija: Lešnica, Otočec.

Na kmetiji, oziroma domačiji se ukvarjajo z rejo škotskega goveda ter imajo tudi vinograd. Predvsem pa so usmerjeni v doživljajske dogodke na kmetiji. Preko aktivnosti in dogodkov ponujajo in predstavljajo znanje o kmetijstvu svojim obiskovalcem, zato bi lahko rekli, da gre za nekakšno urejen tematski park na kmetiji.

Imajo prostor za parkiranje avtomobov, možnost spanja na kozolcu, ponujajo možnost piknika na kmetiji, vodenih ogledov, praznovanja rojstnih dni in animirane programe za zaključene

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

družbe in še mnogo ostalih dejavnosti. Gre dejansko za kmetijo, kjer je na zanimiv in aktiven način predstavljeno znanje o kmetijstvu, pridelavi hrane, živalih in naravi.

Slika 14: vir: <https://www.veseladozivetja.si/dozivetja/domacija-vesel>

- **Alpacas Hill**
Lokacija: Strojna, Ravne na Koroškem

Na kmetiji Alpacas Hill pa ni poudarek toliko na izobraževalni funkciji in prenosu znanj ter predstavitev o kmetijstvu, pridelavi hrane, ampak na kmetiji lahko doživite edinstveno izkušnjo druženja z alpakami. Z obiskom kmetije boste izvedeli vse o življenju alpak, njihovih lastnostih in navadah. Alpake lahko opazujete na pašnikih, jih hranite in se z njimi družite (sprehod, božanje, ipd.) nato pa vam pripravijo še malico.

Tudi za to kmetijo lahko rečemo, da gre dejansko za tematski park na kmetiji, saj poleg informacij o živalih, dobijo obiskovalci tudi možnost izkušnje in aktivnosti z živalmi ter druženje z alpakami je zagotovo tudi nekaj zabavnega.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Slika 15: vir: <https://dozivetjezalpakami.wixsite.com/alpacas-hill/na%C5%A1a-%C4%8Dreda>

17

- **Farmpark Sobehendry**

Lokacija: Praga, Češka

Spletna stran:

https://farmapark.eu/en/?_gl=1*mk9b3r*_up*MQ..*_ga*MTc3OTM5NTM2NS4xNzkwOTEyNTU5*_ga_HDL7WS3194*_czE3OTA5MTI1NTgkbzEkZzEkdDE3OTA5MTI3NzEkajYwJGwwJGgxMzg2ODA1OTk5

Primer tematskega parka na kmetiji iz Češke, kjer na resnično veliki kmetiji domujejo številne živali, tako domače kot tudi divje. Kmetija v nekem delu spominja na živalski vrt, vendar pa imajo obiskovalci možnost interakcije z živalmi, druženje, krmljenje ipd.

Ob tem pa ponujajo tudi možnosti nastanitve, otroški lunapark, vožnja s štirikolesniki, otroško igrišče, napihljiva igrala, izvajajo dogodke in praznovanja rojstnih dni, itd. Gre za tematski park na kmetiji, ki je bolj kot v izobraževalno dejavnost umerjen v druženje in zabavo. Take oblike tematskega parka v Sloveniji nimamo, vsaj na podlagi mojega raziskovanja. V Sloveniji sta nekaj podobnega živalski vrt Sikaluzu iz Slovenskih Konjic in živalski vrt Aladin iz Trebnjega.

LEADER/CLLD

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Slika 16: vir:

https://farmapark.eu/en/?_gl=1*mk9b3r*_up*MQ..*_ga*MTc3OTM5NTM2NS4xNzkwOTEyNTU5*_ga_HDL7WS3194*cze3OTA5MTI1NTgkbzEkZzEkdDE3OTA5MTI3NzEkajYwJGwwJGgxMzg2ODA1OTk5

18

8. ZAKLJUČEK

S tem priročnikom, oziroma osnutkom priprave tematskega parka – drobnica na kmetiji pri Ropet. Za potrebe načrtovanja in pripravo samega parka sem si vzel kar nekaj časa, saj si resnično želim, da bi bil tematski park – drobnica tisto, kar bi ne samo omogočili dodaten razvoj naše kmetije in njeno diverzifikacijo, ampak bi pomembno pripomogle k promociji in prenosu znanj o drobnici na območju LAS Srce Slovenije. Postavitev tematskega parka je sofinanciran tudi s sredstvi EU in republike Slovenije v okviru programa LEADER in je ena izmed aktivnosti projekta »Drobnica je naša prihodnost«, v katerem sta partnerja še Društvo rejcev drobnice Kamnik in podjetje HEBA d.o.o. Projekt nam omogoča, da lažje in bolj učinkovito postavimo tematski park. V času načrtovanja tematskega parka in ogleda primerov dobrih praks sem se veliko naučil, predvsem pa pridobil veliko koristnih in zanimivih informacij, ki bodo koristile ne samo meni in naši kmetiji, ampak sem jih pripravljen z veseljem deliti tudi z drugimi.